

باید مواظب بود بین نگاه فلسفی و نگاه عرفانی خلط نشود.

شماره پرسش: ۱۵۳۲۱

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۴/۱۲/۲۹ ۰۱:۲۲:۲۳

متن پرسش

با سلام: حضرت استاد در مساله تشکیک وجود که حضرتعالی هم در برهان صدیقین تقریر فرمودید، این سوال برای من مطرح هست که تعبیر به وجود مادی می کنید یعنی وجود در ادنی مرتبه آن وجود مادی است. اما جنابعالی و حکما معتقد هستید که اسماء الهی تجلی میکنه برای ایجاد ماسوا و مرتبه وجود مادی پایین ترین مرتبه وجود هست در سلسه تجلیات، این حرف یعنی مرتبه وجود مادی مرتبه نازله ای در اثر تجلی اسماء الله هست. چطور امکان داره که اسماء الله در اثر تجلیات پی در پی مرتبه ای مادی رو ایجاد کنند؟ اصولاً وجود مادی به نظر حقیر بی معنا میاد، وجود در اثر تجلی گرچه ممکنه ضعیف بشه اما مادی شدن بی معناست. مگه میشه حیات و قدرت و علم و اراده و ... مادی بشه؟ برداشت خودم: به نظر خودم این که میگن وجود مادی یک نوع مسامحه است چون ماده ماهیت هست و گوشت و پوست و ... همه ماهیات هستن، وجود مادی یعنی وجودی که در اثر تجلی نازله شده و قابلیت ظهور دادن ماهیات رو داره اینطور نیست؟ وگرنه وجود در مبنای تشکیک وجود هم، مادی نمیشه.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: باید مواظب بود بین نگاه فلسفی که نظر به مفاهیم موجودات دارد و نگاه عرفانی خلط نشود. در نگاه فلسفی است که بحث ماده و مجرد مطرح است. آری! در نگاه عرفانی اساساً قضیه همین است که می فرمایید. موفق باشید